Lietas Nr. C07065913
Lietas arhīva Nr. C-0659-13/1

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Aizkrauklē, 2013.gada 25.novembrī

Aizkraukles rajona tiesa

tiesnese I.Silicka

izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. B/maza apmēra prasībā pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2013.gada 7.oktobrī /pers. B/ (turpmāk – prasītāja) cēlusi Aizkraukles rajona tiesā maza apmēra prasību pret /pers. C/ (turpmāk –atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu meitas /pers. D/ uzturam.

Prasības pieteikumā prasītāja norādījusi, ka ar atbildētāju laulība oficiāli nav noslēgta, faktiskā laulībā nodzīvojuši septiņus gadus. Atbildētājs no 2013.gada jūnija nesniedz materiālo palīdzību meitas uzturēšanai. Lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus meitas uzturam Ls 50 mēnesī līdz meitas septiņu gadu vecumam, un no septiņu gadu vecuma līdz pilngadībai 60 latus mēnesī, bet ne mazāk, kā noteikts Ministru kabineta noteikumos Nr.37. Uzturlīdzekļu lūdz piedzīt no dienas, kad prasība iesniegta tiesā, lūdz spriedumu izpildīt nekavējoties.

Prasība pamatota ar Civillikuma 177., 179.pantu, Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu, 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr.37.

Prasītāja prasības pieteikumā norādījusi, ka nevēlas uzklausīšanu tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma $250.^{2}{}^{5}$ panta otrā daļa nosaka - ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

No lietas materiāliem redzams, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma $250.^{22}$ panta pirmo daļu 2013.gada 8.oktobrī prasītājai un atbildētājam ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, pusēm ir izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim *(lietas 10.-11.lapa).*

Rakstveida paskaidrojumus par celto prasību atbildētājs nav iesniedzis.

Ar Aizkraukles rajona tiesas tiesneses 2013.gada 11.novembra lēmumu civillietas izskatīšana nozīmēta rakstveida procesā 2012.gada 25.novembrī uz lietā esošo pierādījumu pamata. Saskaņā ar Civilprocesa likuma $250.^{25}$ panta pirmo daļu 2012.gada 11.novembrī pusēm paziņots par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā *(lietas 14.lapa).* Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesim.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

No lietā esošās dzimšanas apliecības redzams, ka 2008.gada 11.janvārī dzimusi /pers. A/. Bērna vecāki ir /pers. C/ un /pers. B/ *(lietas 6.lapa).*

No prasības pieteikuma un tam pievienotajiem materiāliem secināms, ka bērna ikdienas aizgādību realizē prasītāja /pers. B/ *(lietas*

8.lapa).

No 2013.gada 7.oktobra VSAA Jēkabpils reģionālās nodaļas izziņas Nr.13/2 202385 redzams, ka prasītāja saņem ģimenes valsts pabalstu Ls 8 un invaliditātes pensiju Ls 96,57 mēnesī *(lietas 9.lapa).* No lietai pievienotās 2013.gada 3.oktobra /Nosaukums/ SIA izziņas Nr. I-R014/1525 redzams, ka prasītāja strādā minētajā uzņēmumā par kasieri-pārdevēju un viņas vidējā darba alga pēc nodokļu nomaksas ir Ls 173,76 mēnesī *(lietas 7.lapa).*

No prasības pieteikuma secināms, ka atbildētājs nesniedz materiālu palīdzību meitas uzturēšanā. Iebildumus pret prasību, pierādījumus, ka atbildētājs nodrošina meitai uzturlīdzekļus vismaz valstī noteiktajā minimālajā apmērā, atbildētājs tiesā nav iesniedzis.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 2.panta pirmā daļa nosaka, ka bērnam kā fiziski un intelektuāli nenobriedušai personai vajadzīga īpaša aizsardzība un gādība. Šā likuma 10.pants paredz bērnam tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību, katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Saskaņā ar Civillikuma 177.pantu līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās. Rūpes par bērnu nozīmē viņa aprūpi, uzraudzību un tiesības noteikt viņa dzīvesvietu. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Civillikuma 179.pants nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu nebeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem (..). Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", valstī noteiktais minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam līdz septiņu gadu vecumam ir 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no septiņu līdz astoņpadsmit gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas. Minimālā darba alga 2013.gadā ir Ls 200 mēnesī. Līdz ar to, minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam līdz septiņu gadu vecumam ir Ls 50 mēnesī, bet no septiņu gadu vecuma - Ls 60 mēnesī.

Minētie Ministru kabineta noteikumi paredz minimālo uzturlīdzekļu apmēru, neatkarīgi no vecāku spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa. Līdz ar to tiesa atzīst, ka no atbildētāja piedzenami uzturlīdzekļi meitas uzturam Ls 50 mēnesī, bet ne mazāk kā 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna 7 gadu vecumam, un ne mazāk kā 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas no bērna 7 gadu vecuma līdz pilngadībai.

Uzturlīdzekļi pēc prasītājas lūguma piedzenami no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas – 2013.gada 7.oktobra.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas l.punktu, pēc lietas dalībnieka lūguma tiesa spriedumā var noteikt, ka pilnīgi vai noteiktā daļā nekavējoties izpildāmi spriedumi par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturēšanai. Prasītāja prasības pieteikumā šādu lūgumu ir izteikusi, tādējādi spriedumā nosakāms, ka tas daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, no atbildētāja valsts ienākumos piedzenama valsts nodeva, kas nosakāma saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunkta, 35.panta pirmās daļas 3.punkta noteikumiem. Tā kā uzturlīdzekļu gada maksājumu summa ir Ls 600, piedzenamās valsts nodevas apmērs ir Ls 90 (15 % no Ls 600). Turklāt no atbildētāja piedzenami izdevumi, kas saistīti ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu to faktiskajā apmērā - Ls 3,76 *(lietas 2.lapa).*

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu (..) un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei (..). Tiesa atzīst, ka atbildētājam daļā par tiesas izdevumu piedziņu nosakāms desmit dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 204.^{1}pantu, 250.^{25} pantu, 250.^{27} pantu tiesa

nosprieda

prasību apmierināt.

Sākot no 2013.gada 7.oktobra piedzīt no /pers. C/, /personas kods/, par labu /pers. B/, /personas kods/, uzturlīdzekļus 2008.gada 11.janvārī dzimušās meitas /pers. A/, /personas kods/, uzturam Ls 50 (piecdesmit latu) apmērā mēnesī, bet ne mazāk kā 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba līdz bērna septiņu gadu vecumam, un ne mazāk kā 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas no bērna septiņu gadu vecuma līdz pilngadībai.

Spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Piedzīt no /pers. C/, /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu Ls 90 (deviņdesmit latus), un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 3,76 (trīs latus un 76 santīmus).

Noteikt /pers.C/ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts labā – 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas - 2013.gada 25.novembra, kasācijas sūdzību iesniedzot Aizkraukles rajona tiesā.

Tiesnese I.Silicka